

אור דוד

מוקדש
הבה"ח
דוד
צברדלינג ז"ל
בן שלמה זלמן
ושושנה נעמי
ה'ו.

פרשה ואתחנן	כניסת שבת			יציאת שבת			מס' גיליון
	ירושלים	בני ברק	חיפה	ירושלים	בני ברק	חיפה	
	19:04	19:21	19:15	20:18	20:21	20:22	5

"דבר בעיתו מה טוב" – מאורעות התנ"ך בתאריך היומי, על פי ספרו של הבה"ח דוד צברדלינג ז"ל.

ט"ו אב: [ו זה הדבר אשר צוה יהוה לבנות צלפחד לאמר לטוב בעיניכם תהיינה לנשים אך למשפחת מטה אביהם תהיינה לנשים: ו לא תסב נחלה לבני ישראל ממטה אל מטה כי איש בנחלת מטה אבותיו ידבקו בני ישראל: ח וכל בת ירשת נחלה ממטות בני ישראל לאחד משפחת מטה אביה תהיה לאשה למען יירשו בני ישראל איש נחלת אבותיו: ט ו לא תסב נחלה ממטה למטה אחר כי איש בנחלתו ידבקו מטות בני ישראל: י כאשר צוה יהוה את משה כן עשו בנות צלפחד: יא ותהיינה מחלה תרצה ונקלה ומלכה ונעה בנות צלפחד לבני דיהן לנשים: יב משפחת בני מנשה בן יוסף היו לנשים ותהי נחלתן על מטה משפחת אביהן: (במדבר לו, ו-יב) (ע"פ תענית ל ע"ב)]

טז ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה למות מקרב העם: יז וידבר יהוה אלי לאמר: יח אתה עבר היום את גבול מואב את ער: יט וקרבת מול בני עמון אל תצורם ואל תתגר בם כי לא אתן מארץ בני עמון לך ירשה כי לבני לוט נתתה ירשה: כ ארץ רפאים תחשב אף הוא רפאים יושבו בה לפנים והעמנים יקראו להם זמזמים: כא עם גדול ורם כענקים וישמידם יהוה מפניהם ויירשם וישבו תחתם: כב כאשר עשה לבני עשו הישבים בשעיר אשר השמיד את החרי מפניהם ויירשם וישבו תחתם עד היום הנה: כג והעוים הישבים בנצרים עד ענה כפתרים היצאים מפפתור השמידם וישבו תחתם: כד קומו סעו ועברו את נחל ארנון ראה נתתי בידך את סיחון מלך חשבון האמרי ואת ארצו החל רש והתגר בו מלחמה: כה היום הזה אחל תת פחדך ויראתך על פני העמים תחת כל השמים אשר ישמעון שמעך ורגזו וחקלו מפניך: כו ואשלח מלאכים ממדבר קדמות אל סיחון מלך חשבון דברי שלום לאמר: כז אעברה בארצך בדרך בדרך אלה לא אסור ימין ושמאל: כח אכל בכסף תשברני ואכלתי ומים בכסף תתן לי ושתיתי רק אעברה ברגלי: כט כאשר עשו לי בני עשו הישבים בשעיר והמואבים הישבים בער עד אשר אעבר את הירדן אל הארץ אשר יהוה אלהינו נתן לנו: (דברים ב, טז-כט) (ע"פ תענית ל ע"ב)

מר"ן **בן איש חי** – פרשת ואתחנן שנה ראשונה.

א. על הנאת הריח צריך לברך וסמכו זה אקרא בפסוק "כל הנשמה תהלל יה" (תהילים קנו, ו), איזהו דבר שהנשמה נהנית ממנו זה הריח (ברכות מג:), דאע"פ שהגוף נמי נהנה ממנו עם כל זה הנאת הנשמה מן הריח היא יותר מרובה מהנאת הגוף כי הנאת הגוף מסתלקת תיכף ומיד כשיעבור הריח אבל הנאת הנפש מן הריח מתמדת ונשארת כוחה בה, ומטעם זה אין מברכין על הריח ברכה אחרונה מפני כי אצל הגוף הנאה מועטת היא שעוברת ממנו תיכף ודמי לאכילה שאין מברכין עליה ברכה אחרונה אחר העיכול שנתעכלה, ומטעם זה גם כן אין מברכין שהחיינו על הריח אע"פ שהוא בשמים אשר יתחדשו משנה לשנה, מפני שהנאת הריח אצל הגוף היא הנאה מועטת, ואע"פ שאצל הנפש היא הנאה מרובה לא שייך לברך שהחיינו בעבור הנאת הנפש כי הנפש נצחית ולא תמות ולא שייך לגבי ידידה ברכה של שהחיינו וכנזכר בפוסקים ז"ל:

ב. אסור ליהנות מריח טוב עד שיברך קודם שיריח, ואם הוא מסופק אם בדבר זה יש ריח טוב או לאו, או אם הוא מסופק בעצמו אם ירגיש בריח כי לפעמים יהיה לאדם חולי נשל"ה (נזלת) ולא ירגיש חוש הריח שלו, הרי זה מריח קודם כדי לידע ואח"כ יברך ויריח כדי שלא תהיה ברכתו לבטלה וכנזכר בחסד לאלפים:

ג. יטול הבשמים בידו הימנית ויברך, וכמו שכתבתי לעיל גבי ברכה של אכילה ושתייה שצריך ליטול בימין דבר שהוא מברך עליו, ובספר כתור מלכות כתיבת יד כתוב טוב שהאדם ירגיל עצמו בכל פעם שיריח לומר בעת שמריח פסוק זה, והוא: "ריח נחוח אשה לה", מפני שבפסוק זה נרמז כל כוונות של הריח, וירגיל בכך בין בחול בין בשבת:

ד. ברכת אכילה ושתייה קודמת לברכת הריח, והיינו דוקא אם שניהם לפניו, אבל אורחים שבאים בבית בעל הבית, ומביאים להם מיני בשמים תחלה, ואח"כ מביאים להם משקה או פירות אין צריכין להמתין אלא יברכו תיכף על הבשמים שלפניהם:

ה. אם זה שהוא מריח בו הוא עץ או יוצא מן העץ מברך עליו בורא עצי בשמים, ואם הוא עשב מברך עשבי בשמים, ואם אינו לא עץ ולא עשב כמו מיס"ך (מוסק - שמן המור) או עמב"ר (תבלין הודי חריף) וכיוצא מברך מיני בשמים, וכן אם הוא מסופק בו בין עץ לעשב או שיש בו מחלוקת יברך בורא מיני בשמים, כי ברכה זו של מיני בשמים הוא כנגד ברכה של שהכל שאמרנו גבי אכילה: והסימן לידע ולהבחין בין מין עץ לבין מין עשב זה הכלל כל שהקלח שלו קשה ונשאר הקלח משנה לשנה ואין עליו יוצאין משרשיו אלא מגזעו וכל שכן מעציו הרי זה מין עץ לכולי עלמא, ומברך עליו עצי בשמים, וכל שהקלח שלו רך כירק או אפילו שהוא קשה אינו נשאר הקלח משנה לשנה הרי זה מין עשב ומברך עשבי, ויש אומרים דאפילו אם הקלח רך אם הוא נשאר משנה לשנה הרי זה מין עץ, וכל כהא דיש מחלוקת יברך מיני בשמים:

